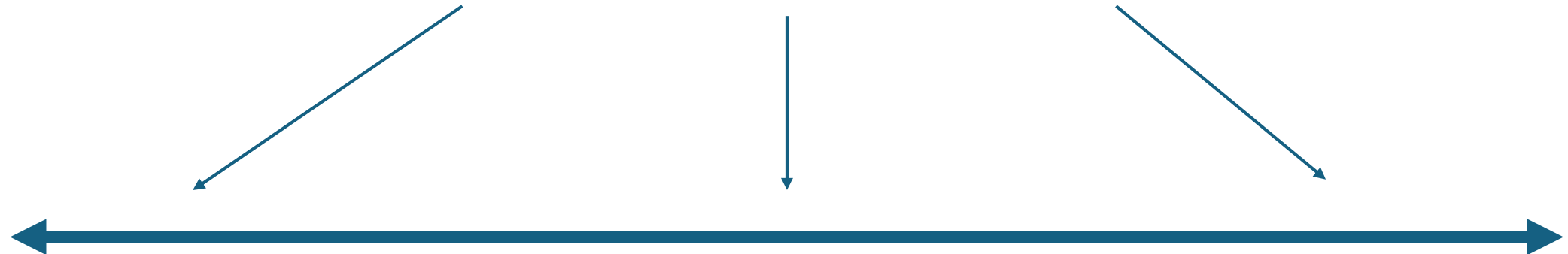

ציר זמן

ניאוקלאסיקה – רומנטיקה – ריאליזם/נטורליזם

1874 - 1850

התערוכה

האימפרסיוניסטית הראשונה

1855 - 1800

המניפסט הריאליסטי
של גוסטב קורבה

1840 - 1748

גילוי העיר פומפי

חשוב לדעת שבשנים מסוימות הזרמים מתקיימים זה לצד זה

ניאוקלאסיקה:

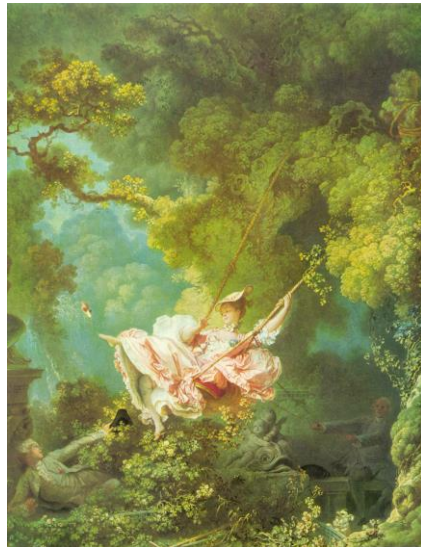
גורמים/מניעים

- 1: גילוי העיר פומפי - 1748
- 2: יוהן יואכים וינקלמן - הספר הגיונות - 1860 +/-
- 3: התנגדות לרוקוקו - 1750-1789
- 4: המהפכה הצרפתית - 1789 - חירות, שוויון, אחווה.
- 5: תקופת הנאורות וההשכלה - ז'אן זאק רוסו.

1

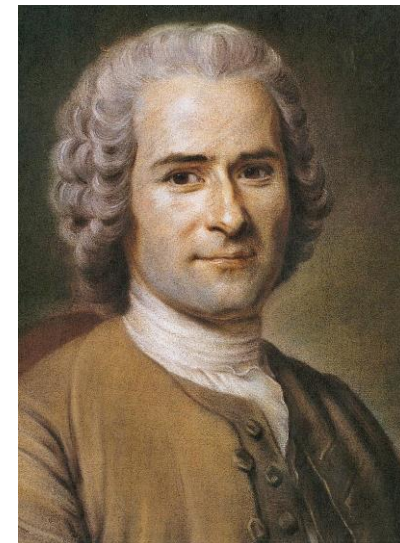
3

4

5

2

מאפיינים סגנוניים של הזרם:

ציורים של אירועים היסטוריים בעלי מוסר השכל
כמו: איפוק, הקרבה, שליטה ביצרים, התנהגות רציונלית
אידיאליזם.

קומפוזיציות סגורות

שימוש בצבע לוקאלי

סימטריה / איזון / הרמוניה

דמויות אידיאליסטיות במבנה גוף על פי התיאוריה של וינקלמן

יש היבט תיאטרלי בציורים / הקפאה של רגע.

שימוש במבנים היסטוריים, לבוש וריהוט היסטורי מהעת העתיקה

גימור ציור מוחלק, ללא מגע יד האמן.

ירידה לפרטים ריאליסטיים

הציור כתעמולה – הציור מיועד להעברת סיפור או מסר לחברה.

ניאו קלאסיקה – כלומר חידוש / עליה מחדש של הקלאסיקה.
מבט על תרבות העת העתיקה – יוון ורומא. הקלאסיקה – משדרת
יושרה, הגיונות, רציונליות, מוסר, איפוק, סדר חברתי.
כל זאת מגיע עם תקופת ההשכלה והנאורות שמבקשת להשתחרר
מהשלטון המונרכי בן 1500 שנה לשלטון אזרחי – חברתי.
חזרה לזוהר של ימי העבר עם דמוקרטיה, פילוסופיה, חינוך ואמנות.
האדם – עומד במרכז. הומוניזם – המשך כביכול מהרנסנס.
רכישת ידע, אנציקלופדיות, הקמה של בתי ספר, קיטלוג המדע,
חקירה והרחבת אופקים. יסוד המדינה ששייכת לעם ולא למלך.

U.S. Capitol Building – Washington D.C., U.S.A.

שבועת בני הרציוס , 1785/4

מות מארה, 1793.

מות מארה, דיוקן
של שרלוט קורדיי,
1869 מאת פול
זאק אמי בודרי

נפוליאון חוצה את האלפים , 1801

ז'אן-אוגוסט-דומיניק אַנְגֵר, 1780 - 1867

האודליסק הגדולה, 1814.

Evening: Landscape with an Aqueduct
Théodore Géricault French

1818

רומנטיקה – בן היתר נגזר מתוך המילה
"רומנסה", סגנון שירה מימי הביניים המתאר
סיפור עלילתי.

הזרם הראשון שנותן ביטוי לתחושות הבטן והלב
של האמן. האמן נתפס כגאון ולכן יש לאפשר לו
להתפרע ולהשתגע. הוא צריך לתת ביטוי לרגשות
שלו דרך שירה, ציור, פיסול, מוזיקה. האמן יוצא
לנדודים לא רק פיזיים אלא גם רגשיים.

אחרי המהפכה הצרפתית ובעקבותיה, העמים
משתחררים משלטון המלוכה ומחפשים אחר
המקורות שלהם: סיפורי עמים, מיתולוגיה, סיפורי
פנטזיה. גם קריאה מחדש של התנ"ך והברית
החדשה.

האדם מבין שהוא רק חלק מהעולם ולא המרכז
שלו. ביחס לטבע הוא קטן ושברירי.

האדם עומד במבחן תמידי ושואף להשיג משהו
(הנשגב). חיפוש אחרי מקורות השראה לא
רציונליים כמו: הלילה, הזר והלא מוכר, האחר,
הלא טבעי.

האדם מחפש את עצמו ואת הייחוד שלו ביחס לכל
האחרים.

הזרם התפתח בכל מדינה באופן אחר בניגוד
לניאוקלאסיקה ששמר על אחדות חזותית אחת.

רומנטיקה / רומנטיזם

מניעים / גורמים לתקופה:

התנגדות לניאוקלאסיקה

התנגדות לרציונל

התנגדות לשכל הישר

משיכה אל הלא טבעי והעל חושי

משיכה אל הטבע / יציאה מהאזור העירוני

גילויים חדשים במדע / גיאוגרפיה / אתנוגרפיה

יציאות לנדודים ומסעות של חיפוש עצמי

התלכדות העמים

ראית "האני" ביחס לאחר

ליקוט מיתוסים ואגדות של העמים

מעבר מביטוי של האמנות דרך השכל

אל עבודה דרך הלב/בטן/תחושה.

האמן – כאינדיבידואל במקום אוניברסל

גישות ביטוי שונות לרגשות

מאפיינים חזותיים:

ציורי טבע / נוף

יחס של קנה מידה לא טבעי או מוגזם – האדם קטן

האדם עומד לבדו / עם הגב אלינו

ציורים בהם האדם בחוסר אונים מול הטבע

קומפוזיציות פתוחות / אלכסוניות

מוטיבים של חלון / ספינה

שאיפה אמנותית תמידית אל הנשגב (הלא מושג)

מבנים הרוסים

צמחיה משתרגת לכל עבר

שילוב אלמנטים גותיים בציור (ניאו-גותיקה)

אפלוליות / ציורים כהים

אלמנטים או דמויות דמיוניות: פיות, מלאכים,

שדונים

שימוש בצבעוניות שלא נאמנה תמיד למציאות

ביטוי של רגשות אנושיים קיצוניים: רעב, מחלה,

דכאון

אבל גם תשוקה גדולה, אהבה גדולה.

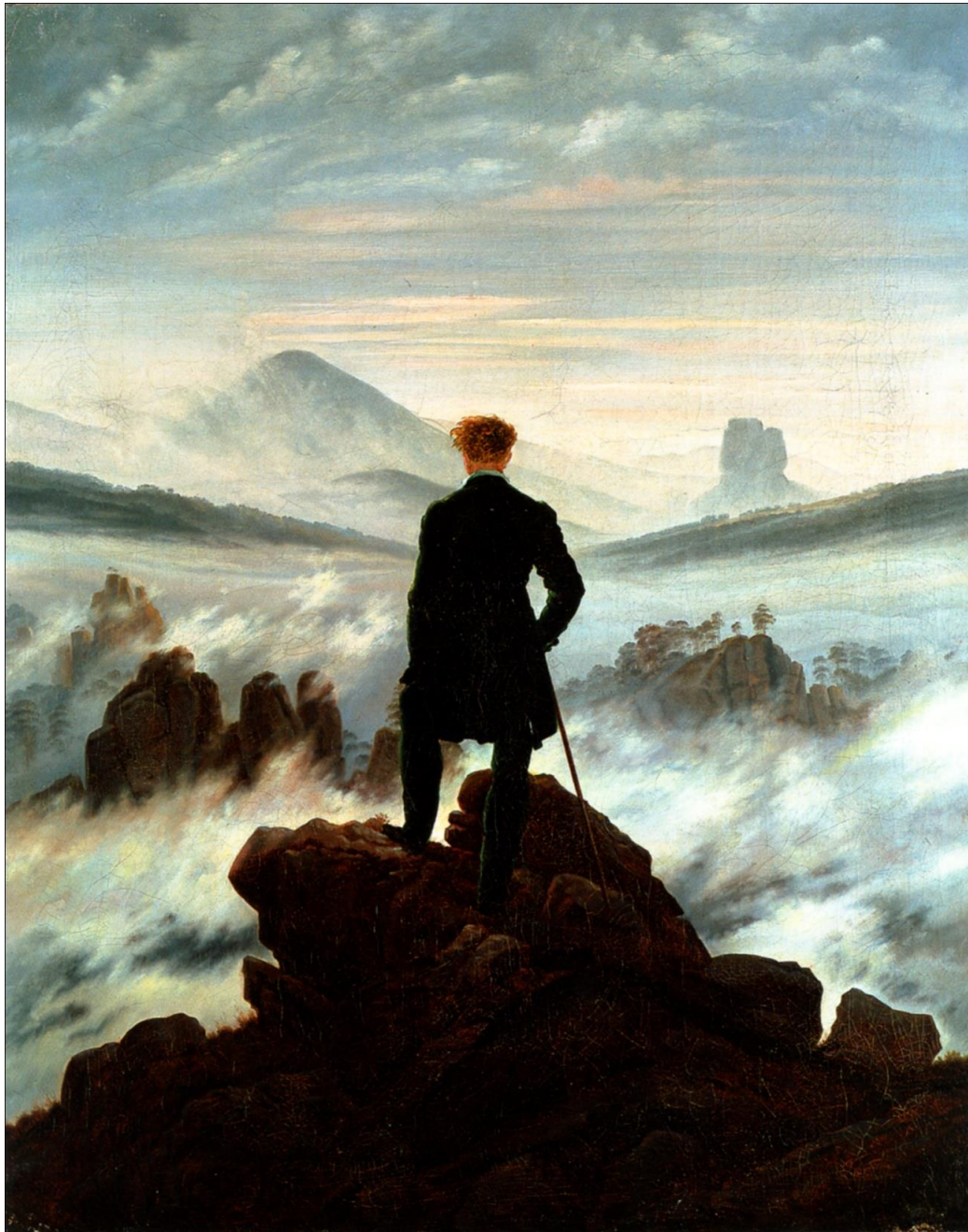
ציור של בני אדם בעלי חזות או מבנה גוף / פנים

לא אידאלי

עד למה שנחשב מכוער

Henry Fuseli

המהרהר מעל ים של ערפל, 1818

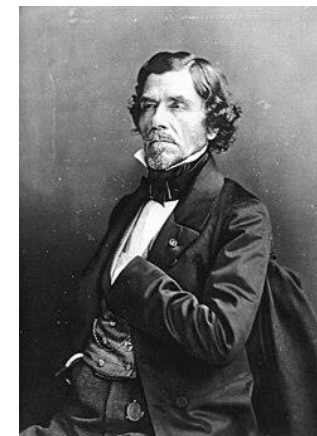
קספר דויד פרידריך
1840 – 1774
גרמניה

רפסודת מדוזה, 1819

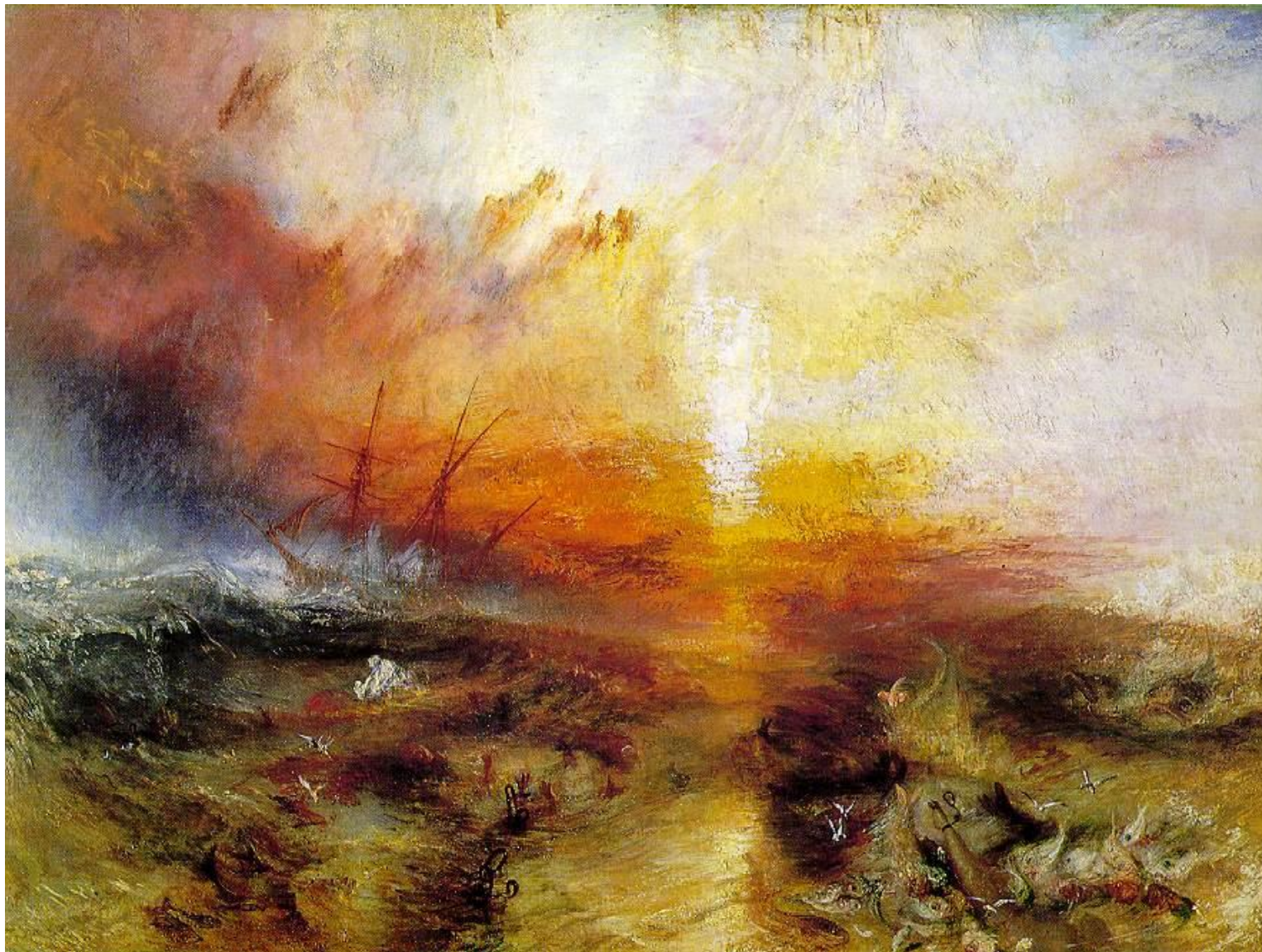
תאודור ז'ריקו
1824 – 1791
צרפת

מות סרדנפל, 1827

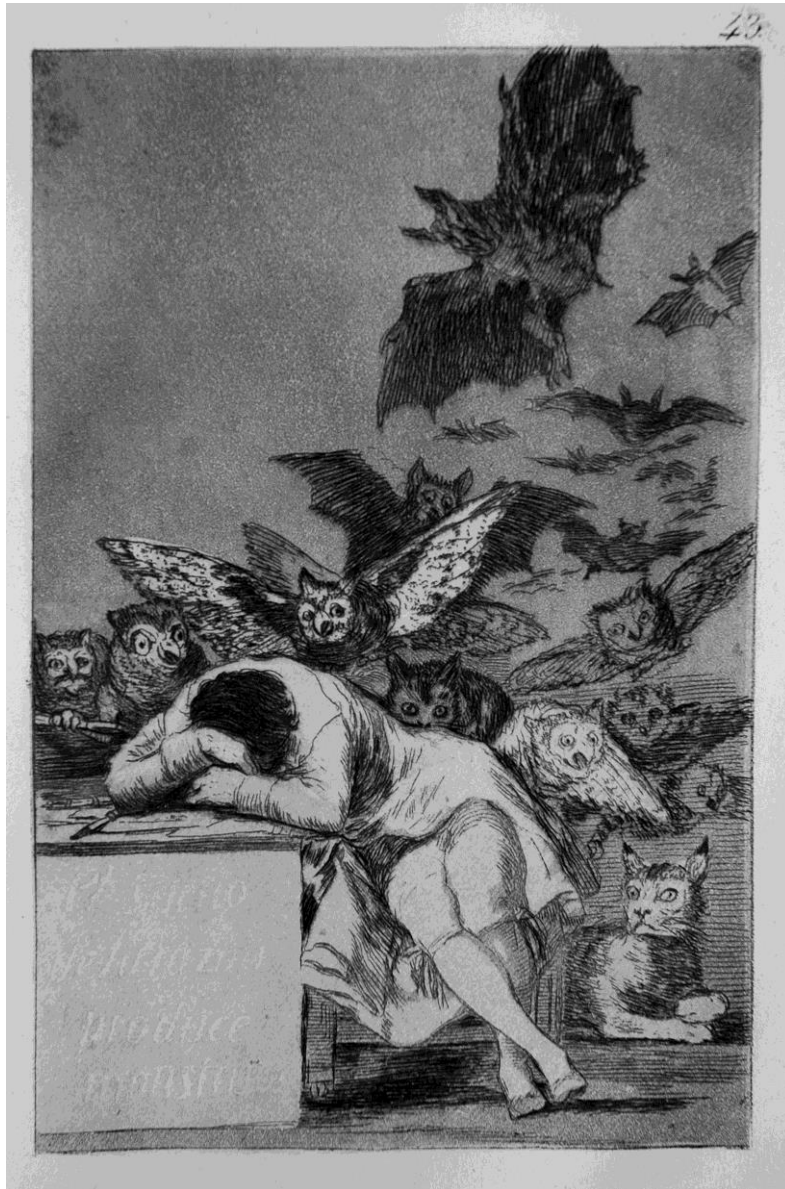
אז'ן דלקרואה
1863 – 1798
צרפת

ספינת העבדים משליכה לים את המתים והגוססים, הטייפון בא, 1840, שמן על בד

ויליאם טרנר
1851 – 1775
אנגליה

תרדמת התבונה מולידה מפלצות, תחריט

פרנסיסקו דה גויה
1828 – 1746
ספרד

נטורליזם

מעין תת זרם היוצא מתוך הזרם הריאליסטי. אך בעוד הריאליזם מתיחס לחברה העירונית ואל הכרך הגדול ובעיותיו, הנטורליזטים יוצאים אל הטבע. באותה תקופה, מיסוד כפר האמנים – ברביזון. לראשונה, יוצאים אמנים לצייר בטבע או לפחות לעשות סקיצות בטבע וחזרה להשלים בסטודיו. ציורים קטני מידות (ביחס לזרמים הקודמים). נושאי הציור הם הטבע הכפרי, המתאים למידות האדם. כמו כן ציור של חיי היום יום בכפר.

Ford Madox Brown, The Last of England,

1852-1855

ריאליזם

הזרם הריאליסטי נוסד עם כתיבת המניפסט הריאליסטי של האמן גוסטב קורבה ב 1855. הזרם הוא תגובת הנגד לשני הזרמים הקודמים. האמנים של הזרם הריאליסטי לא רוצים לברוח אל השכל (ניאוקלאסיקה) וגם לא אל מחוזות הדמיון (רומנטיקה), אלא מבקשים להסתכל למציאות כפי שהיא (ביחס לתקופה כמובן). להעמיד את האמן במרכז כמי שמחבר בין המעמדות, בין החברות השונות. האמן צריך לצייר רק את המציאות שרואה עיניו ולא נושאים אידיאליים או פנטזיות. האמן הוא איש חברה ועליו להתערבב בחברה ולשקף את הלך הרוח שלה ואת מה שקורה. לכן, כשמתייחסים לזרם הריאליסטי – הכוונה היא לראליזם חברתי ולא רק (או לא בהכרח) לסגנון ציור ריאליסטי. הזרם נוטה לציורים עירוניים ומושפע מז'אנר ציורי היום יום של האמנות הפלמית/הולנדית. השפעות מהמניפסט הקפיטליסטי של קארל מרקס.

מאפיינים סגנוניים לריאליזם / נטורליזם.

לרוב, ציורים קטנים עד בינוניים.
ציור נאמן למציאות, גישת מכחול קלה יותר,
ג'סטות מהירות (עדין לא אימפרסיוניסטי).
נושאי חיי העיר והאדם ביום יום. קושי חברתי,
עוולה או סיפור חברתי המתרחש בעיר.
בכפר – תיאור יום יומי של הכפריים (בהתאם
לשינויים בזמן בגלל המהפכה התעשייתית).
לאמן, לא חובה התמדה בסגנון כל עוד בנושאים
יעסוק במה שקורה עכשיו.
קומפוזיציה מרכזית. מרכז הנושא בקדמת הציור.
לציור יש מסר להעביר ולהראות מה קורה בזמן חיי
האמן. מה קורה סביבו.

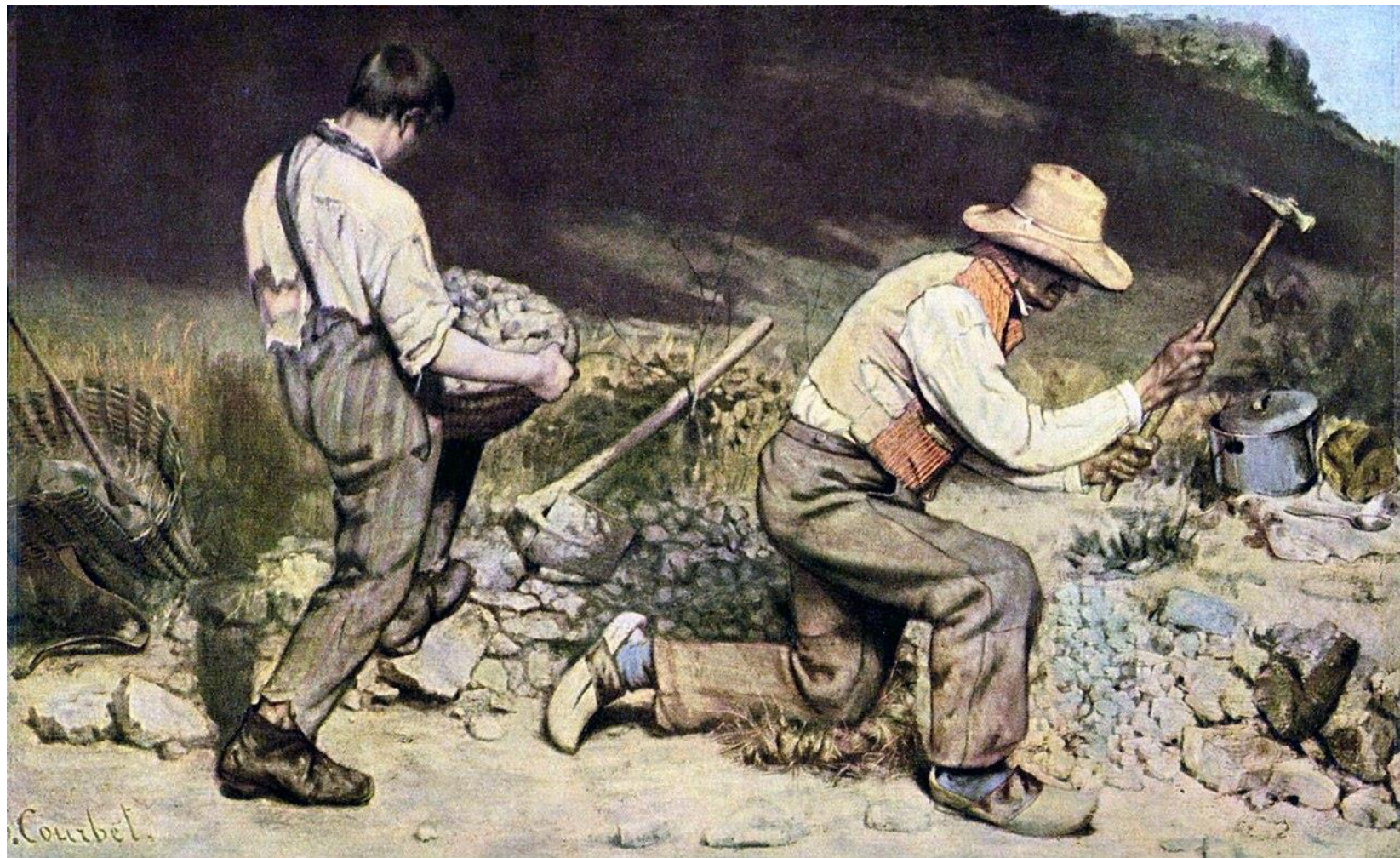
es Bastien-Lepage, October, 1878

הסטודיו של האמן. 1955
600 x 360 סמ, שמן על בד.

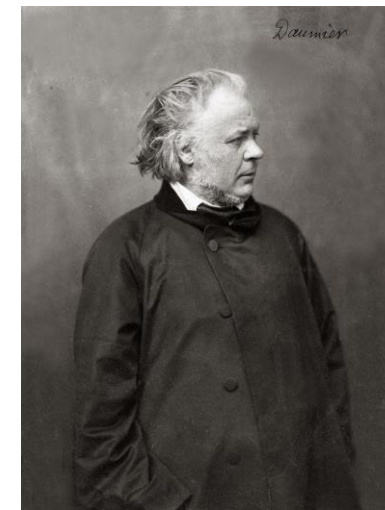

גוסטב קורבה
1819 – 1877
צרפת

מסתתרי האבנים, 1849

קרן המחלקה השלישית 1862

אונורה דומייה
1879 – 1808
צרפת

מסכות 1831

המלקטות, 1857

ז'אן-פרנסואה מילה
1814 – 1875
צרפת